

VU Research Portal

The Burden of Nationality

Oprel, M.O.

2020

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Oprel, M. O. (2020). *The Burden of Nationality: Dutch citizenship policies towards German nationals in the aftermath of the Second World War (1944-1967)*. VU University Press.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Wanneer het einde van WOII in zicht lijkt, verklaart de Nederlandse regering in ballingschap in Londen op 20 oktober 1944 alle Duitsers in het Nederlands Koninkrijk tot vijand. Ongeacht hun politieke voorkeur of gedrag tijdens de oorlog wordt het vermogen van deze 'vijandelijke onderdanen' bij wijze van herstelbetaling onteigend. Grensboeren, arbeiders, Duitse dienstmeisjes, Duitsers in Suriname of Nederlands-Indië en zelfs Duitse Joden die naar Nederland gevlucht waren en de oorlog overleefden worden op basis van hun (voormalig) Duitse (staats)burgerschap uitgesloten van de Nederlandse samenleving. Sommigen worden gearresteerd, geïnterneerd en zelfs uitgezet; anderen verlaten Nederland noodgedwongen op eigen initiatief. Velen tekenen beroep aan in de hoop hun naam te zuiveren en hun vermogen terug te krijgen.

Meer dan 20.000 'ontvijandings'-verzoeken, die in het Nationaal Archief in Den Haag bewaard worden, geven inzicht in de lange, onzekere tijden die de Duitsers, waarvan een groot aantal al jarenlang in Nederland woonde, wachtten. De dossiers roepen vragen op over hoe snel, streng en hoe rechtvaardig het Nederlandse naoorlogs beleid ten aanzien van Duitsers was. De confiscatie van Duits vermogen leverde de Nederlandse schatkist een aanzienlijke som op, maar veroorzaakte zowel materieel als immaterieel grote schade voor Duitsers die vergroeid waren met de Nederlandse samenleving. Velen betaalden een onterecht hoge prijs voor hun Duitse staatsburgerschap, zo blijkt uit Oprel's dissertatie 'The Burden of Nationality'. Een vernieuwend historisch onderzoek naar een onderbelichte bladzijde uit de naoorlogse geschiedenis met relevante en actuele conclusies over staatsburgerschap als mechanisme van in- en uitsluiting in tijden van globalisering.